

Honfoglalás

Orbán

Tamás

Orbán Tamás küldte be 2026. 03. 13., p – 16:26 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Bővebb szakterület

Társadalomtudományok

Témakör, tanulási terület

A magyar nép eredete és az Árpád-kor

Évfolyam

9. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

Időbeli és térbeli tájékozódás fejlesztése

Fogalmak

vérszerződés, életmód, törzs, nemzetség, család

Szükséges eszközök

Történelmi Atlasz, Tankönyv

Bevezető rész, előkészítés

A Honfoglalás tananyagának tárgyalása előtt ismételjük át a magyarság nyelvi hovatartozását, életmódját. Idézzük fel a magyarok őshazáit, azokat a helyszíneket, ahol éltek a Kárpát-medence elfoglalása előtt!

Megvalósítás részletes tervezése

Megvalósítás részletes tervezése

Téma: Honfoglalás

Évfolyam: 9. osztály

Óra időtartama: 45 perc

1. Ráhangelődés (5 perc)

Tanári tevékenység

A tanár egy térképet vetít a Kárpát-medencéről, majd feltesz néhány gondolkodtató kérdést:

- Hogyan kerülhetett a magyar nép a Kárpát-medencébe?
- Miért vándorolnak népek egyik területről a másikra?
- Milyen tényezők kényszeríthetnek egy népet költözésre?

A tanár röviden bemutatja a magyar törzsek vezetőjét:
Árpád

Tanulói tevékenység

A tanulók rövid válaszokat adnak, saját elképzeléseiket fogalmazzák meg.

Módszer: beszélgetés, motiváció

Munkaforma: frontális

2. Előzmények feldolgozása (10 perc)

Tanári tevékenység

A tanár ismerteti a magyarok vándorlásának fő állomásait:

- Urál vidéke
- Levédia
- Etelköz

Magyarázatot ad a vándorlás okaira:

- nomád gazdálkodás
- új legelőterületek keresése
- külső támadások

Kiemeli az Etelközből való kivonulás egyik okát:

Besenyő támadás Etelköz ellen

Tanulói tevékenység

- Jegyzet készítése
- A térképen követik a vándorlás útvonalát az atlasz segítségével

Módszer: magyarázat, térképhasználat

Munkaforma: frontális + egyéni

3. A honfoglalás folyamata (15 perc)

Tanári tevékenység

A tanár bemutatja a honfoglalás menetét:

- 895 körül a magyar törzsek átkelnek a Kárpátokon
- több irányból foglalják el a Kárpát-medencét
- katonai hadjáratokkal biztosítják a területet

Kiemeli a döntő eseményt:

Pozsonyi csata

Magyarázat arra, hogy ez a győzelem biztosította a magyarok végleges megtelepedését.

Tanulói tevékenység

- térképen jelölik a honfoglalás irányát
- kérdésekre válaszolnak
- jegyzetelnek

Módszer: szemléltetés, magyarázat

Munkaforma: frontális

4. Forrásfeldolgozás (10 perc)

Tanári tevékenység

A tanár rövid forrásrészletet oszt ki a következő műből:

Gesta Hungarorum

Feladatokat ad:

1. Ki vezeti a magyarokat?
2. Hogyan írja le a forrás a honfoglalást?
3. Mennyire tekinthető hitelesnek ez a forrás?

Tanulói tevékenység

- Páros munka
- Forrás értelmezése
- Rövid válaszok megfogalmazása

Módszer: forráselemzés

Munkaforma: páros

5. Összefoglalás és ellenőrzés (5 perc)

Tanári tevékenység

Kulcsfogalmak rendszerezése a táblán:

- Etelköz
- honfoglalás
- Árpád
- Kárpát-medence

Rövid ellenőrző kérdések:

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

Canva

ChatGPT

Gamma.app - prezentáció készítő

Értékelési terv

Értékelési terv

Téma: Honfoglalás

Évfolyam: 9. osztály

Óra időtartama: 45 perc

1. Az értékelés célja

Az értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók:

- megértették-e a honfoglalás okait és folyamatát
- képesek-e térképen elhelyezni az eseményeket
- felismerik-e a történelmi ok-okozati összefüggéseket
- tudnak-e forrást értelmezni

2. Az értékelés típusai

Diagnosztikus értékelés (óra elején)

Cél: a tanulók előzetes tudásának feltárása.

Módszer:

beszélgetésindító kérdések:

- Honnan érkeztek a magyarok a Kárpát-medencébe?
- Mit jelent a honfoglalás fogalma?
- Ki vezette a magyar törzseket?

Kapcsolódó történelmi személy:

Árpád

Formatív értékelés (óra közben)

Cél: a tanulási folyamat segítése és folyamatos visszajelzés.

Módszerek:

- szóbeli kérdések
- térképes feladat ellenőrzése
- forráselemzési feladat megbeszélése
- páros munka megfigyelése

Értékelési szempontok:

- aktív részvétel az órán
- pontos történelmi fogalmak használata
- térképhasználat
- együttműködés páros munkában

Felhasznált történelmi forrás:

Gesta Hungarorum

Szummatív értékelés (óra végén)

Cél: az óra során megszerzett tudás ellenőrzése.

Módszer:

rövid szóbeli ellenőrzés vagy mini kvíz.

Példakérdések:

1. Mikor történt a honfoglalás?
2. Miért hagyták el a magyarok Etelközt?
3. Miért volt jelentős a Pozsonyi csata ?

3. Az értékelés eszközei

- szóbeli kérdések
- térképes feladat
- forráselemzés
- rövid írásbeli feladat

4. Differenciált értékelés

Tehetséges tanulók számára:

- komplexebb történelmi összefüggések felismerése
- önálló következtetések megfogalmazása

Segítséget igénylő tanulók számára:

- egyszerűbb kérdések
- tanári segítség a térképhasználat során
- kulcsszavak biztosítása

5. Visszacsatolás

A tanár az óra végén rövid visszajelzést ad:

- kiemeli a jól teljesítő tanulókat
- pontosítja az esetleges tévedéseket

- megerősíti a legfontosabb ismereteket a honfoglalás folyamatáról.

Differenciálás

A SNI, BTMN tanulók többletidővel rendelkeznek a vázlatírásnál.

Közismereti tantárgy(ak)

történelem és társadalmi ismeretek